Барвінок М.В.
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

ПРОЦЕСНО-ОРІЄНТОВАНА МОДЕЛЬ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах складної макроекономічної ситуації та жорсткої конкуренції традиційні методи управління не можуть забезпечити значного підвищення ефективності діяльності підприємства. Потрібні інноваційні підходи, спроможні забезпечити успіх як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі. Світовий досвід підвищення ефективності діяльності підприємств свідчить, що отримати гарантований результат можна лише в рамках провесно-орієнтованого управління

Виділяють два основних концептуальних підходи до підвищення ефективності організації в рамках процесного управління:

1) поступове вдосконалення бізнес-процесів (оптимізація) – потребує мінімальних затрат на реалізацію цього підходу.

2) перепроектування й реінжиніринг бізнес-процесів, що веде до суттєвих змін усталених управлінських функцій, комплексного й радикального перетворення всього бізнесу.

Важливим завданням є розробка механізму оптимізації бізнес-процесів, який повинен включати такі етапи:

– підвищення прозорості, керованості й контрольованості діяльності підприємства на всіх рівнях;

– зниження витрат і часу, підвищення якості й ефективності функціонування бізнес-процесів;

– зниження собівартості робіт у рамках бізнес-процесу;

– удосконалення системи фінансового управління структурними підрозділами центрального апарату підприємства та його філіями на основі автоматизації бізнес-процесів;

– виявлення, ідентифікація, аналіз і регламентація ключових бізнес-процесів та їхніх взаємозв’язків, що дає змогу сформувати процесно-орієнтовану модель діяльності підприємства з чіткими завданнями кожного конкретного бізнес-процесу і найголовніше – кількісними та якісними характеристиками.

Це дає змогу оцінити їхню ефективність і на цій основі приймати якісні рішення про їхню оптимізацію;

– виявлення і нейтралізація значущих чинників, які призводять до втрати ефективності бізнес-процесів, тощо. Одним із вагомих чинників, який призводить до втрати ефективності, є висока собівартість робіт у рамках бізнес-процесу. Визначальними складовими собівартості є час та об’єм ресурсів, витрачених на виконання робіт (неповне використання потенціалу співробітників, нераціональне використання приміщень, техніки тощо).

Скорочення часу та ресурсів на здійснення операцій шляхом оптимізації бізнес-процесу істотно знижує собівартість послуг і продуктів, що підвищує конкурентоспроможність і дохідність підприємства.

Важливою складовою запровадження процесного підходу до управління є розробка ієрархічної структури (дерева) бізнес-процесів підприємства, яка залежить від поставлених завдань і цілей та розробка внутрішніх нормативних документів (ВНД) з повним описом бізнес-процесу.

У ВНД “Опис бізнес-процесу [*назва бізнес-процесу*] [*код бізнес-процесу*]” слід вказати:

а) виконавців, власника бізнес-процесу і їхні функції;

б) склад операцій бізнес-процесу;

в) межі процесу і його місце серед інших бізнес-процесів;

г) входи-виходи бізнес-процесу, взаємодію щодо потоків даних і об’єктів з іншими бізнес-процесами й довкіллям;

ґ) детальний табличний опис бізнес-процесу, в якому прописуються кожна дія цього процесу, його входи-виходи, умови (події) початку і завершення, виконавець, вимоги до термінів, інша допоміжна інформація;

д) документообіг щодо бізнес-процесу, в якому описуються всі документи, що циркулюють усередині бізнес-процесу і дії, які над ними здійснюються;

е) встановлення ступеня автоматизації процесу;

є) виконання графічного опису процесу як послідовності операцій;

ж) цілі, показники і результати бізнес-процесу.

Враховуючи викладене вище, можна стверджувати: основна перевага процесного управління над традиційними підходами полягає в тому, що відбувається безперервне управління діяльністю і ресурсами підприємства. При цьому механізм оптимізації бізнес-процесів забезпечує постійне поліпшення якості кінцевого продукту, зниження його вартості, і на цій основі – досягнення максимальної результативності діяльності .

Список використаних джерел

1. Исаев Р. А. Банковский менеджмент и бизнес-инжиниринг. – М.: ИНФРА-М, 2011. – 400 с.
2. Андерсен Б. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / Б.Андерсен. – М.: РИА “Стандарты и качество”, 2003. – 272 с.
3. Глінський Є. Г. Структуризація бізнес-процесів банку як напрямок підвищення якості банківських продуктів / Є.Глінський // Сталий розвиток економіки. – 2012. – № 5 – С. 376 – 381.
4. Кравченко М. Механізм оптимізації бізнес-процесів банку / М. Кравченко // Вісник Національного банку України. – 2015. - №3 – С. 47 – 53.